

[Indenrigsministeren.]

ske ligetil — det er der ikke noget at sige til — med Hensyn til Forbedringer af sin Bedrift paa Grundlag af de paagældende Konjunkturer. Han ræsonnerer rent økonomisk ud fra Øjeblikkets Forhold: Naar Flæskepriserne er de og de, naar vi har de og de Smørpriser og de og de Ægpriser, hvad kan det saa betale sig for mig at investere af Kapital i min Ejendom, det være sig til Grundforbedring, Dræning, Mergling eller til Opførelse af nye Bygninger o. s. v.? Den økonomisk indstillede Landmand laaner, saa længe det kan betale sig for ham at laane, og investerer Kapital paa de Omraader, jeg her nævner. Det er en Følge af det gældende Landbrugssystem, og man kan i og for sig ikke bebrejde den enkelte Landmand det. Der er mange Mennesker i Byerne, som ikke kender til Landbrugets Forhold, der overhovedet ikke kan forstaa dette, at man gør Gæld, naar Tiderne bærer opad, men det er en Følge af Systemet, og det kan ikke ændres gennem Ændringer i Kreditsystemet, det kan kun ændres ved en Korrigering af det herskende Landbrugssystem, der fører med sig, at Landbrugets Afgifter bevæger sig efter de skiftende Konjunkturer.

Den konservative Ordfører mente, at Kommissionen havde modsagt sig selv paa Spørgsmaalet om Repræsentanternes Stilling, idet man paa et Punkt i Kommissionsbetænkningen havde sagt, at ved de valgte Repræsentanter var der den Fare, at de paagældende blev personlig interesserede i at give højere Laan, medens det et andet Sted udtrykkeligt blev sagt, at Laantagerne havde en umiddelbar Interesse i, at der ikke skete Tab for Foreningen. Jeg er nu ikke enig med det ærede Medlem i, at der er et Modsætningsforhold mellem disse to Ting; det kan synes saadan, men selv om der er almindelig Forstaaelse blandt Laantagerne af, at det selvfølgelig er i alles Interesse, at Foreningen ikke giver for store Laan, idet Risikoen derved bliver for stor for alle, ogsaa i Kraft af det solidariske Ansvar, maa man huske paa, at Repræsentanternes Stilling er Udtryk for noget andet: Repræsentanten staar nemlig over for Individet, han staar over for den enkelte Laantager, hvis Tryk han kommer ud for. Derfor er der egentlig ikke noget Modsætningsforhold mellem dette, at Laantagerne i al Almindelighed er ganske indforstaaet med, at det er i deres Interesse, at der ikke skabes for stor en Risiko, og saa dette, at den, der staar i Dag og skal optage et Laan, ser sin særlige Interesse i at faa Laanet presset stærkest muligt op

og søger i Kraft deraf at øve det stærkest mulige Pres paa Repræsentanten.

Det ærede Medlem beklagede, at Folketinget ikke helt og fuldt har accepteret Henstillingen fra Kreditforeningerne angaaende Spørgsmaalet Opkøb eller Udtrækning. Det ærede Medlem er jo meget stærk Tilhænger af den Tanke, at Udtrækning er den rigtige Vej for Amortisation, thi derigennem øves der en højnende Indflydelse paa Kurserne. Som jeg sagde i min Forelæggelsestale, er det ikke muligt her at komme ind paa en detailleret Gennemgang af hele dette meget store, meget indviklede og betydningsfulde Spørgsmaal, men jeg vil gerne sige, at selv om det ærede Medlem er principiel Tilhænger af Udtrækningsystemet, og jeg ud fra min Bedømmelse og mit Forsøg paa at sætte mig ind i disse Forhold er Tilhænger af det modsatte, følger deraf ikke, at det ærede Medlem og jeg ikke skulde kunne være enige i hvert Fald om visse Dele af det, der nu indføres i § 24, 4de Stykke, og jeg synes i og for sig, at vi burde være enige netop paa det Punkt. Det ærede Medlem fremdrog nemlig det Forhold, at det i Lovforslaget fastslaas, at hvis Serien har en kortere Løbetid end 60 Aar, skal Provenuet af den forøgede Amortisation, der derved fremkommer, anvendes til Opkøb. Vi burde uden Hensyn til vore principielle Opfattelser være enige, fordi alle Erfaringer tyder paa, at dette er til Gavn for Laantagerne, og det er saa løjerligt, at jeg i den Henseende kan henvise til den Kreditforenings Forhold, som den ærede Ordfører staar meget nær, nemlig Østifternes Kreditforening.

Hvis det ærede Medlem vil slaa op i Kreditforeningskommissionens Betænkning Side 239, vil det ærede Medlem der finde en Tabel, som viser, hvad Kurserne var en bestemt Dato i April 1932 for Østifternes $4\frac{1}{2}$ pCt.s Obligationer af 12te Serie og Østifternes $4\frac{1}{2}$ pCt.s Obligationer af 11te Serie. Af disse to Serier har 12te Serie en Løbetid paa $43\frac{1}{4}$ Aar og 11te Serie en Løbetid paa 60 Aar, saa hvis nu det ærede Medlems Synspunkt var rigtigt, maatte vi jo vente, at Kursen var højest for 12te Serie, idet denne Serie har en hurtigere Amortisation og som Følge deraf større Udtrækningschance. Men i Betænkningen gøres der meget rigtigt Rede for, at til Trods for den større Udtrækningschance i 12te Serie er Kurserne for de nævnte to Serier nøjagtigt de samme. Nu kunde det ærede Medlem maaske have Lyst til deroverfor at anføre, at det er ikke Bevis fra min Side, for disse to Serier er vist ikke